

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 23 του Οκτώβρη 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 169

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. 'Από τον κόσμο του Σαλονιού—Τὰ γοβάκια του χορού.
 ΑΡ. ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΣ. 'Ο Καλοσγούρος.
 ΜΟΡΙΣ ΜΑΤΕΡΛΙΓΓ. Οί Προειδοποιημένοι (μετάφρ. 'Ιντας Γαρτζόνη).
 Μ. Δ. ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ. 'Η «'Αλήθεια» γιά τήν 'Αλήθεια.
 ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ. 'Η Εδνυχία.
 ΔΙΦΗΣ. Πλαστικός συντερισμός.
 ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ. 'Ο Ψεύτης (τέλος).
 ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ. 'Ο Χατζής.
 ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ. Κ. Παλαμᾶ «Γράμματα» —Τὰ βιβλία του «Νουμά».
 ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Εὐανθία Χατζῆ. Γιάννης Περγαλίτης. Κώστας Γαζίας. 'Ιωαννίδης Βοσπορίτης.
 Δ. Π. Τ. Φαινόμενα και πράματα (Τὸ 'Αρβανίτικο Σκολειό—Πολιτικὲς κουβέντες—Δημοσιογραφικὰ μικρόβια—'Ο Γαϊτάνος Μαικήρας τῆς Τέχνης—Πλατωνικὰ κουρελιόματα—Δηλώσεις βουλευτῶν και ἀσπριώντων).
 Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Πές μου, καλή, νὰ κλείσουμε τὴν ξόφυρα και παρασιὰς νὰ λυόσουμε στὸ κλάμα.
 "Ολα—μ' ἀκούς;—βαριά ἀνασαίνουν γύρω μας κ' ἕνα παιδιὸ παράπονο πνίγονν μὲ μᾶς ἀντάμα.
 Τέτοια πονόδαρη νυχιά, καλή, πῶς ἤθελα κάνα θαμπὸ νὰ λέγαμε ξερομιστικὸ τραγούδι, τώρα ποὺ ὄλα τὰ παίρνει γύρω ἕνα παράπονο και σ' ὄλα μέσα τριζει ἕνα μαμουδι...
 Κι ἄς λέγαμε σὰ γήτεμα κάποιαν οὐράνια ρίμα «ὄπου ἀγαπήσει κι ἀρνησθεῖ νᾶχη διπλὸ τὸ κρεῖμα».
 Στους τοίχους, κοίτα, σὰν ἀνήσυχια φαντάσματα σέρπουν οἱ σκιὲς ποὺ ζωντανεὺει ἡ φλόγα εἰ λές;—θὰ σὲ κερῶσω τώρα ἀπὸ τὸν πόνο μου και τὰ θλιμμένα μάτια μου, γητεύτρα, ξεμολόγα.
 Ἐξῆνα και πὲς πῶς τώρα τώρα ἀπαντηθήκαμε, ξέχνα, κοντά σου πάρε με και παρηγόρησέ με, —γιατὶ ὄλα γύρω ἕνα θοιὸ καημὸ σταλάζουνε μὲς τὴ νυχιά τοῦ γάμου μας—τώρα ποὺ κλαίμε...
 Και γὼ, ποὺ γι' ἄλληνη δὲν ἐκλαψα, θὰ κλάψω σου (μιά ρίμα «ὄπου ἀγαπήσει κι ἀρνησθεῖ νᾶχη διπλὸ τὸ κρεῖμα».
 ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

ΠΛΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΡΙΑΣΜΟΣ

Φίλε «Νουμά»,
 Σ' ἕνα γράμμα ποὺ φάνηκε στὸ φύλλο σου 'Αρ. 166 μᾶς παρουσιάζεις τ' ἀφτιὰ τοῦ Καλότυχου, τυπωμένα μ' ἀριά ψηφιά, ἔτσι:

τ' ἀφτιὰ του.

'Υποθέτω τὰ τύπως ἔτσι μὲ τὴν ἰδέα νὰ δείξεις τῆ... δυσαναλογία τους. 'Αν ὅμως ἡ μορφή τους εἶναι ὅπως τὴ φαντάζομαι, πολὺ ὀρθότερα θαρρῶ ἂν τὰ περιγραφες, ἂν τύπωνες τὰ ψηφιά ὄχι ὀριζοντικὰ, παρὰ κάθετα, κατὰ τὸ κινέζικο τὸ σύστημα, ἔτσι:

τ'
 α'
 φ
 τ
 ι
 α
 τ
 ο
 υ

Μάλιστα ἀκόμα πιὸ παραστατικώτερα θὰ εἶτανε, νομίζω, ἂν χωρίζες τὰ δυὸ τ' ἀφτιὰ και τὰ κατὰ-στρωνες λοξὰ ἢ διαγώνια, ἔτσι:

δ	ζ
ε	ε
ξ	ρ
ι	θ
ὀ	ὀ
α	α
φ	φ
τ	τ
ι	ι

'Εδῶ ὅμως προβάλλει ἕνα ἐπιστημονικὸ ζήτημα, ποὺ τοῦ λόγου σου ὄντας γιὰτρός εἶσαι κατάλληλος νὰ τὸ καταπιαστεῖς. Ξέρεις πῶς ὁ μεγάλος Δαρβίνος εἶχε ἀνακαλύψει ἕνα φυσιολογικὸ νόμο ποὺ τότε βάφτισε πλαστικὸ συντερισμό. Κατὰ τὸ νόμο ἀφτιὰ, ὅταν ἕνα μέλος ζῶου ἀλλάξει, τότε γίνεται σύγκαιρα μιὰ ὡς εἶδος πλαστικὰ ἐπανέσταση και σ' ἄλλα του μέλη. Τὸ καλύτερο παράδειγμα εἶναι ἡ γάτα. 'Η γάτα ἔχει ἀφτιὰ πολὺ μικρότερα ἀπὸ τοῦ Καλότυχου, μὰ ποὺ ἀκούν περίφημα. 'Ομως ἂ γεννηθεῖ ὀλόασπρη και μὲ μάτια καταγάλανα, τότες τ' ἀφτιὰ τῆς συντεριάζοντας μ' ἀφτιὰ τὰ χαρακτηριστικὰ εἶναι πάντα θεόκουφκ. Μπορεῖς κοντά τῆς νὰ χαλάσεις κόσμο, ἀφτιὰ σ' ἀκούει τόσο ὅσο ὁ Καλότυχος ἢ ὁ Ράλλης θ' ἀκούσει τὰ παράπονα τοῦ κ. Κολλάρου. 'Ας ἔρθω τώρα στὸ ζήτημά μου. Εἶπαμε πῶς τοῦ Καλότυχου τ' ἀφτιὰ εἶναι δυσανά-

λογα, και λὲν πῶς μὲ τέτλια ἀφτιὰ συντεριάζεται πάντα τὸ τομάρι ἀποχτώντας χυτρώτατὸ πάχος. Δὲ μπορεῖς ἔραγε νὰ βρεῖς ἂν τὸ τομάρι τοῦ Καλότυχου ἔπαθε τέτλιο συντερισμό; Σὰν ὑπάλληλος τοῦ 'Υπουργείου τῆς Παιδείας, ἀδύνατο νὰ μὴ εἶναι τοῦ λόγου του φίλος ἀφροσιωμένος τῆς 'Επιστήμης, κι' ὅτα μάθει πῶς ὁ λόγος εἶναι νὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα τοῦ συντερισμοῦ ἀφτιῶν και τομαριῶν, πρόθυμα, εἶμαι βέβαιος, θὰ δεχτεῖ νὰν τὸν ζετάσεις.

Καλὸ ἔσως θὰ εἶναι μὲ τὴν ἰδίαν ἐφαίρεια νὰ ζετάσεις και τῆς φωνητικῆς του χορδῆς. Γιατὶ λὲν πῶς κι' ἀφτιὰ ἔχουν τὸ φυσικὸ νὰ συντεριάζονται μὲ τ' ἀφτιὰ και τὸ τομάρι.

Και γιατί τάχα νὰ μὴν ζετάσεις κι' ἄλλα ὑποκείμενα ποὺ πέρασαν ἀπὸ τὸ ἴδιο 'Υπουργεῖο; Πάρε τὸ Στάη. 'Αφτιὰς, ξέρουμε, ἔχει γλώσσα δυσανάλογη σὰν 'Αρμαδῖλλος. ἔχει τάχα και τομάρι δὲ λέω παχὺ, παρὰ θαρρακισμένο σὰν τοῦ 'Αρμαδῖλλου; 'Η πάρε τὸν Κολπαδόρο μὲ τ' ἀνάστημά του τὸ βεργόλιγνο σὰν τσιμποῦκι. τί λογιῆς ἔραγες εἶναι τὸ κρανίον του; Ξέρουμε πῶς φαίνεται ἐναέριο. εἶναι τάχα κι' ἀπὸ μῆσα τέτλιο;

ΔΙΦΗΣ

Κάποιος λογιώτατος θέλοντας νὰ κολυμπῆται, λίγο ἔλειψε νὰ πνιγῆ. 'Ορκίστηκε λοιπὸν νὰ μὴ ξαναμπῆ στὸ νερὸ, ἂν δὲ μάθῃ πρῶτα νὰ κολυμπᾶ.

Κάποιος λογιώτατος ἐνῶ τὸ καρδίον πνίγονταν ἀπὸ τὴν τρικυμία και καθέναν ἀπὸ τοὺς συναξιδιώτες του ἀγκάλιαζε κανένα πρᾶμα γιά νὰ σωθῆ, αὐτὸς ἀγκάλιασε μιὰν ἄγκυρα.

Κάποιος λογιώτατος ἰδόντας τὸ γιὰτρό του, κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἕνα τοῖχο. Κι ὅταν τότε ρώτησε κάποιος ἄλλος γιατί κρύφτηκε, εἶπε:
 —'Εχω καιρὸ ποὺ δὲν ἀρρώστησα και ντρέπομαι: νὰ ἰδῶ τὸ γιὰτρό μου.

Κάποιος λογιώτατος, ἐνῶ ἐμελλε νὰ βουλιᾶξῃ τὸ καρδίον ζητούσε χαρτί γιά νὰ κίμη τὴ διαθήκη του. Καὶ βλέποντας τοὺς δούλους του ποὺ θρηνηλογοῦσαν γιά τὸν κίντυνο, τοὺς εἶπε:
 —Μὴ λυπόσαστε, γιατί θὰ σᾶς λευτερώσω.

Κάποιος λογιώτατος ἔχοντας κρασί σαντιορινιὸ ἔδβαλε μῆσα σ' ἕνα πιθάρι ποὺ τὸ σφράγισε ἀπὸ πάνω. Μὰ ὁ δούλος ἀφῶ ἐρύπησε τὸ πιθάρι ἀπὸ κάτω ἔκλεψε τὸ κρασί. Καὶ ὁ λογιώτατος ἀπορούσε, πῶς, ἐνῶ οἱ σφραγίδες εἶταν ἀπαίραχτες, λιγότευε τὸ κρασί. Κάποιος ἄλλος ὅμως τοῦ εἶπε:
 —Κοίταξέ μὴ τὸ κλέβουν ἀπὸ κάτω.
 —Βλάκα, τοῦ ἀποκρίθηκε κείνος, δὲ λείπει ἀπὸ τὸ κάτω μέρος παρὰ ἀπὸ τὸ ἀποπάνου.

Κάποιος λογιώτατος, πηγαινόμενος πρώτη φορὰ σὲ μιὰ πολιτεία ἀκουσε, ὅταν βγῆκε στὸ δρόμο, κάτι παιδιὰ νὰ τοῦ φωνάζουν:
 —Νᾶ, αὐτὸς εἶναι ποῦθαλε φωτιά στὸ πηγάδι!
 Κ' ἐκεῖνος ἀπακρίθηκε.
 —Ψέματα, κύριε, γιατί ἐγὼ πρώτη φορὰ ἔρχομαι ἰδῶ.